

Predmet C-481/19**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

21. lipnja 2019.

Sud koji je uputio zahtjev:

Corte costituzionale (Italija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

6. ožujka 2019.

Žalitelj u kasacijskom postupku:

D.B.

Druga stranka u kasacijskom postupku:

Commissione Nazionale per le società e la borsa (CONSOB)

Predmet glavnog postupka

Incidentalni postupak ocjene suglasnosti članka 187.*quinqüesdecies* Decreta legislativa 24 febbraio 1998, n. 58 (Zakonodavna uredba br. 58 od 24. veljače 1998.) s Ustavom, koji je pokrenuo Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud, Italija) u okviru kasacijskog postupka između D.B. i Commissione Nazionale per le Società e la Borsa (Državna komisija za trgovačka društva i burzu) (u daljnjem tekstu: CONSOB).

Konkretno, D.B. je podnio kasacijsku žalbu Corteu suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud), koja je zaprimljena 20. studenoga 2013., protiv presude Cortea d'appello di Roma (Žalbeni sud u Rimu, Italija) kojom je odbijen prigovor koji je D.B. podnio protiv odluke CONSOB-a od 2. svibnja 2012., koji je primijenio određene administrativne sankcije protiv D.B.-a zbog prekršaja predviđenih člankom 187.*bis* stavkom 1. točkama (a) i (c) i člankom 187.*quinqüesdecies* Zakonodavne uredbе br. 58/1998, u verziji koja je bila na snazi u vrijeme nastanka činjenica.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Pravilno tumačenje i valjanost članka 14. stavka 3. Direktive 2003/6/EZ, s obzirom na to da se ona i dalje primjenjuje *ratione temporis*, i članka 30. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 596/2014. Konkretno, treba li navedena pravila tumačiti na način da dopuštaju državi članici da ne sankcionira one koji odbiju odgovoriti na pitanja nadležnog tijela iz kojih može proizaći njihova odgovornost za protupravnu radnju koja je kažnjiva kaznenopravnim sankcijama ili administrativnim sankcijama „kaznenopravne” prirode te, u slučaju niječnog odgovora, jesu li te odredbe u skladu s člancima 47. i 48. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja EU-a o pravima), uključujući s obzirom na sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP) u vezi s člankom 6. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (u daljnjem tekstu: EKLJP) i s obzirom na ustavne tradicije koje su zajedničke državama članicama?

Pravnu osnovu čini članak 267. UFEU-a.

Prethodna pitanja

„(a) Treba li članak 14. stavak 3. Direktive 2003/6/EZ, s obzirom na to da se on i dalje primjenjuje *ratione temporis*, i članak 30. stavak 1. točku (b) Uredbe (EU) br. 596/2014, tumačiti na način da dopuštaju državama članicama da ne sankcioniraju one koji odbiju odgovoriti na pitanja nadležnog tijela iz kojih može proizaći njihova odgovornosti za protupravnu radnju koja je kažnjiva administrativnim sankcijama „kaznenopravne” prirode?

(b) U slučaju niječnog odgovora na prvo pitanje, jesu li članak 14. stavak 3. Direktive 2003/6/EZ, s obzirom na to da se on i dalje primjenjuje *ratione temporis*, i članak 30. stavak 1. točka (b) Uredbe (EU) br. 596/2014, u skladu s člancima 47. i 48. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, uključujući s obzirom na sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava u vezi s člankom 6. EKLJP-a i s obzirom na ustavne tradicije koje su zajedničke državama članicama, u dijelu kojem se tim člancima nalaže sankcioniranje onih koji odbiju odgovoriti na pitanja nadležnog tijela iz kojih može proizaći njihova odgovornosti za protupravnu radnju koja je kažnjiva administrativnim sankcijama „kaznenopravne” prirode?

Navedene odredbe prava Unije

Članak 14. stavci 1. 3. Direktive 2003/6/EZ.

Članak 12. stavak 2. točka (b) Direktive 2003/6/EZ.

Članak 23. stavak 2. točka (b) Uredbe (EU) br. 596/2014.

Članak 30. stavak 1. točka (b) Uredbe (EU) br. 596/2014.

Članci 47., 48. i članak 52. stavak 3. Povelje EU-a o pravima.

Navedene odredbe nacionalnog prava

Članak 187.*quinquiesdecies* Zakonodavne uredbe br. 58/1998 koji se odnosi na zaštitu nadzornih aktivnosti Bance d'Italia (Banka Italije) i CONSOB-a. S jedne strane, relevantna je, konkretno, njegova verzija koja se primjenjuje na činjenice o kojima je riječ u glavnom postupku, u skladu s kojom: „osim u slučajevima predviđenima člankom 2638. Codice civilea (Građanski zakonik), onaj tko u roku ne postupi prema zahtjevima CONSOB-a, odnosno uzrokuje kašnjenje u izvršavanju njegovih funkcija, kažnjava se administrativnom novčanom sankcijom u rasponu od pedeset tisuća do milijun eura” i kojom je bila određena administrativna novčana sankcija u rasponu od pedeset tisuća do milijun eura zbog uskrate odgovora tijekom osobnog saslušanja koje je odredio CONSOB, kao i, s druge strane, verzija članka o kojem je riječ, kako je izmijenjena Decretom legislativom n. 129/2017 (Zakonodavna uredba br. 129/2017), koji u stavku 1. propisuje: „[o]sim u slučajevima predviđenima člankom 2638. Građanskog zakonika, onaj tko u roku ne postupi prema zahtjevima Banke Italije i CONSOB-a, odnosno ne surađuje s navedenim tijelima za potrebe provođenja relevantnih funkcija nadzora ili uzrokuje kašnjenja u izvršavanju tih funkcija”.

Članak 187.*octies* stavak 3. slovo (c) Zakonodavne uredbe br. 58/1998, koji se odnosi na funkcije dodijeljene CONSOB-u, među kojima je i „osobno saslušanje” u odnosu na „svaku osobu koja može imati saznanja o činjenicama”.

Članak 187.*bis* stavak 1. točke (a) i (c) Zakonodavne uredbe br. 58/1998, kojim je predviđen prekršaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija.

Članak 184. Zakonodavne uredbe br. 58/1998, kojim je predviđeno kazneno djelo trgovanja na temelju povlaštenih informacija.

Costituzione della Repubblica Italiana (Ustav Talijanske Republike), konkretno, članak 24. drugi stavak, članak 111. drugi stavak, u kojem se utvrđuje načelo „ravnopravnosti stranaka” u postupku; članak 117. prvi stavak, kojim se predviđa da „[z]akonodavnu vlast izvršavaju država i regije u skladu s Ustavom i s ograničenjima koja proizlaze iz pravnog poretka Zajednice i međunarodnih obveza” i članak 11., kojim se odobravaju „ograničenja suvereniteta koja su neophodna kako bi pravni poredak osigurao mir i pravdu među narodima.”

Kratki pregled činjeničnog stanja i postupka

- 1 Nakon provođenja postupka sankcioniranja koji je pokrenut protiv D.B.-a, CONSOB je odlukom od 2. svibnja 2012. protiv njega primijenio određene administrativne sankcije u skladu sa Zakonodavnom uredbom br. 58/1998,

konkretno, s njezinim člankom 187.*bis* stavkom 1. točkama (a) i (c) o trgovanju na temelju povlaštenih informacija, kao i njezinim člankom 187.*quinqüesdecies*, zato što je D.B. nekoliko puta odgodio datum saslušanja na koje je bio pozvan i zato što je odbio odgovoriti na pitanja koja su mu postavljena kad se jednom prilikom pojavio pred CONSOB-om. Naime, potonjom odredbom sankcionira se „onaj tko u roku ne postupi prema zahtjevima CONSOB-a ili uzrokuje kašnjenje u izvršavanju njegovih funkcija”, a talijanski ju je zakonodavac uveo radi provedbe opće obveze suradnje s nadzornim tijelom predviđene člankom 14. stavkom 3. Direktive 2003/6/EZ.

- 2 U odvojenom kaznenom postupku, D.B.-a se teretilo za kazneno djelo trgovanja na temelju povlaštenih informacija, predviđeno člankom 184. iste Zakonodavne uredbe br. 58/1998. Za to je kazneno djelo D.B. postigao dogovor s državnim odvjetništvom o kazni od jedanaest mjeseci zatvora, uz primjenu uvjetne osude, i novčanoj kazni u iznosu od 300.000 eura koju je 18. prosinca 2013. izrekao giudice per le indagini preliminari del Tribunale di Milano (sudac istrage pri Sudu u Milanu).
- 3 Protiv navedene odluke CONSOB-a od 2. svibnja 2012, D.B. je podnio prigovor Corteu d'Appello di Roma (Žalbeni sud u Rimu, Italija), u kojem je tvrdio, među ostalim, da je sankcija koja mu je izrečena na temelju navedenog članka 187.*quinqüesdecies*, nezakonita. Presudom koja je donesena 20. studenoga 2013., Corte d'appello di Roma (Žalbeni sud u Rimu) odbio je prigovor.
- 4 Protiv te presude D.B. je zatim podnio žalbu u kasacijskom postupku. Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) presudom br. 54 iz 2018. podnio je zahtjev za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom pred Corteom costituzionaleom (Ustavni sud), koji se odnosi na navedeni članak 187.*quinqüesdecies*.

Glavni argumenti koje je naveo Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) pri podnošenju zahtjeva za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom

- 5 Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) ne navodi samo moguću suprotnost članka 187.*quinqüesdecies* s nacionalnim ustavnim odredbama, odnosno s člankom 11., člankom 24. drugim stavkom, člankom 111. drugim stavkom i člankom 117. prvim stavkom talijanskog Ustava, nego i navodnu neusklađenost tog članka s EKLJP-om, s Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima (u daljnjem tekstu: Međunarodni pakt) i s Poveljom EU-a o pravima.
- 6 S jedne strane, Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) tvrdi da je navedeni članak 187.*quinqüesdecies* koji je talijanski zakonodavac uveo radi provedbe obveze suradnje s nadzornim tijelom koja je predviđena sekundarnim pravom Unije, osobito člankom 12. stavkom 2. točkom (b) i člankom 14. stavkom 3. Direktive 2003/6/EZ, neustavan u dijelu u kojem sankcionira neispunjenje zahtjeva CONSOB-a u roku, odnosno uzrokovanje kašnjenja tog

tijela u obavljanju njegovih funkcija, čak i ako je riječ o osobi u odnosu na koju CONSOB provodi istrage u vezi s mogućim počinjenjem prekršaja kažnjivog sankcijom koja je materijalno kaznenopravne prirode.

- 7 Osim toga, Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) postavlja pitanje je li navedena obveza suradnje, u slučaju u kojem se smatra primjenjivom i na samu osobu u odnosu na koju se provodi istraga, u skladu s člankom 47. stavkom 2. Povelje EU-a o pravima, kao i s člankom 6. EKLJP-a i člankom 14. Međunarodnog pakta. U tom pogledu, Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud), s jedne strane, ističe da EKLJP i Međunarodni pakt priznaju, implicitno i eksplicitno, privilegij svakog pojedinca protiv samooptuživanja i pravo na šutnju, uključujući u okviru administrativnih postupaka koji služe izricanju sankcija koje su materijalno „kaznenopravne” prirode, kao što je postupak koji je CONSOB proveo u odnosu na D.B.-a. S druge strane, Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) podsjeća da sve što propisuje Zakonodavna uredba br. 58/1998 ulazi u područje primjene prava Europske unije u smislu članka 51. Povelje EU-a o pravima i da se sadržaj njezina članka 47. stavka 2. sadržajno preklapa sa sadržajem članka 6. stavka 1. EKLJP-a. Stoga, članak 47. treba tumačiti, u smislu članka 52. stavka 3. navedene Povelje, u skladu s tumačenjem navedenog članka 6. koje je dao ESLJP.
- 8 Konkretno, prema mišljenju Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) „pravo na šutnju” i, općenitije, prava na obranu, moraju se primjenjivati, osim u kaznenim postupcima, i tijekom osobnih saslušanja koja je CONSOB odredio u okviru svojih nadzornih aktivnosti, koja mogu prethoditi pokretanju postupka sankcioniranja „kaznenopravne” prirode protiv svake osobe koja je utvrđena kao počinitelj određenog prekršaja. Naime, taj sud smatra da se onom tko je optužen za prekršaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija mora priznati pravo da ne bude prisiljen, pod prijetnjom velike novčane kazne kao što je ona koja je primijenjena protiv D.B.-a, davati izjave koje se mogu naknadno upotrijebiti kao dokaz protiv njega.
- 9 U prilog tom tumačenju, navedeni sud ne poziva se samo na članak 24. talijanskog Ustava, nego i na članak 6. EKLJP-a, kao što ga tumači ESLJP, i na sudsku praksu Suda Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud) u području zaštite tržišnog natjecanja, iz koje proizlazi načelo u skladu s kojim Komisija ne može obvezati poduzeće da pruži odgovore kojima bi priznalo postojanje povrede, ali je dužna dostaviti dokaze o navedenoj povredi.

Kratki pregled obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 10 Corte costituzionale (Ustavni sud) smatra da se dvojba u pogledu suglasnosti zakona s Ustavom koju je iznio Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud), u biti sastoji od toga da se ispita je li ustavno sankcionirati, na temelju članka 187. *quinquiesdecies*, one koji u okviru saslušanja koje je odredio CONSOB u izvršavanju svojih nadzornih ovlasti odbiju odgovoriti na pitanja iz

kojih može proizaći njihova odgovornost i, konkretno, u utvrđivanju toga primjenjuje li se „pravo na šutnju”, na koje upućuje Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud), osim u kaznenim postupcima, i tijekom navedenih osobnih saslušanja koja odredi CONSOB.

- 11 Prije svega, Corte costituzionale (Ustavni sud) istaknuo je da je u talijanskom pravu doseg članka 187.*quinqüesdecies*, na temelju Zakonodavne uredbe br. 129/2017, proširen na način da ne sankcionira samo one koji ne postupaju prema zahtjevima tijela ili koji uzrokuju kašnjenje u izvršavanje njihovih funkcija, nego, općenitije, i one koji ne surađuju s tim tijelima za potrebe provođenja relevantnih funkcija nadzora. U nadzorne funkcije CONSOB-a, u skladu s člankom 187.*octies* stavkom 3. točkom (c) Zakonodavne uredbe br. 58/1998, ulazi ovlast „osobnog saslušanja” u odnosu na „svaku osobu koja može imati saznanja o činjenicama”. Međutim, za osobu koju je CONSOB utvrdio kao mogućeg počinitelja određenog prekršaja za čije je utvrđivanje nadležno to tijelo i koji je kažnjiv administrativnom sankcijom materijalno „kaznenopravne” prirode, nije predviđeno nikakvo pravo uskrate odgovora.
- 12 S jedne strane, Corte costituzionale (Ustavni sud) ističe da bi proglašenje neustavnim članka 187.*quinqüesdecies* koji je uveden u talijansko pravo radi provedbe posebne obveze sekundarnog prava EU-a, moglo biti protivno samom pravu Unije i, konkretno, obvezi koja sada proizlazi iz članka 30. stavka 1. točke (b) Uredbe br. 596/2014, kojom je stavljena izvan snage i zamijenjena Direktiva 2003/6/EZ. S druge strane, mogla bi se pokazati upitnom usklađenost navedene obveze koja je predviđena sekundarnim pravom Unije, s člancima 47. i 48. Povelje EU-a o pravima kojima se također priznaje temeljni privilegij pojedinca protiv samooptuživanja i pravo da ne bude prisiljen davati izjave o priznanju, s istim ograničenjima koja proizlaze iz članka 6. EKLJP -a i članka 24. talijanskog Ustava.
- 13 S obzirom na te odredbe Povelje EU-a o pravima, i u svrhu lojalne suradnje između nacionalnih i europskih sudova u definiranju zajedničkih razina zaštite temeljnih prava, što je cilj koji je od primarne važnosti u području kao što je ono u predmetnom slučaju, koje je predmet usklađivanja zakonodavstva, Corte costituzionale (Ustavni sud) smatra da je prije donošenja odluke o zahtjevu za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom koji mu je podnesen potrebno postaviti Sudu pitanje o pravilnom tumačenju i eventualnoj valjanosti članka 14. stavka 3. Direktive 2003/6/EZ s obzirom na to da se on i dalje primjenjuje *ratione temporis*, i članka 30. stavka 1. točke (b) Uredbe (EU) br. 596/2014, s obzirom na članke 47. i 48. Povelje EU-a o pravima.
- 14 U prilog svojem zahtjevu za prethodnu odluku, Corte costituzionale (Ustavni sud) prije svega podsjeća da se sve odredbe talijanskog Ustava, EKLJP-a, Međunarodnog pakta i Povelje EU-a o pravima, na koje se poziva Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) odnose na priznavanje privilegija pojedinca protiv samooptuživanja i prava da ne bude prisiljen davati izjave o priznanju (*nemo tenetur se ipsum accusare*). Međutim, prema mišljenju Cortea

costituzionalea (Ustavni sud), navedeno pravo ne može samo po sebi opravdati odbijanje osobe da pristupi saslušanju koje je odredio CONSOB, ili neopravdano kažnjenje u dolasku na saslušanje, pod uvjetom da je toj osobi zajamčeno, za razliku od onoga što se dogodilo u postupku protiv D.B.-a, njezino pravo uskrate odgovora na pitanja koja su joj postavljena tijekom samog saslušanja.

- 15 Corte costituzionale (Ustavni sud) također upućuje na svoju ustaljenu sudsku praksu u pogledu „prava na šutnju” optuženika, u skladu s kojom je to pravo, iako nije izričito priznato Ustavom, potvrđeno kao „nužna posljedica nepovredivosti prava na obranu” i jamči optuženiku mogućnost da odbije biti saslušan u svojstvu svjedoka i, općenitije, da iskoristi mogućnost uskrate odgovora na pitanja koja mu je postavio sud ili tijelo nadležno za provođenje istrage. Corte costituzionale (Ustavni sud) konkretno navodi da dosad nikada nije bio pozvan ocijeniti je li, i u kojoj mjeri, navedeno pravo na šutnju koje je jedno od neotuđivih prava ljudskog bića koja obilježavaju talijanski ustavni identitet, također primjenjivo u okviru administrativnih postupaka za izricanje sankcija „kaznenopravne” prirode u skladu s kriterijima Engel. Međutim, taj sud je više puta potvrdio da se pojedinačna jamstva koja u kaznenim stvarima priznaju EKLJP i sam talijanski Ustav proširuju i na administrativne sankcije „kaznenopravne” prirode i da su, konkretno, administrativne sankcije predviđene talijanskim pravom u području trgovanja na temelju povlaštenih informacija, zbog svoje prirode koja je osobito otegotna, mjere „kaznenopravne” prirode, kao što je to, osim toga, potvrdio i sam Sud (vidjeti presudu od 20. ožujka 2018., C-596/16 i C-597/16, Di Puma i Consob, t. 38.).
- 16 Corte costituzionale (Ustavni sud) zatim ponavlja argument koji je istaknuo Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud), u skladu s kojim se čini opravdanim osobi koja je optužena za prekršaj trgovanja na temelju povlaštenih informacija priznati ista prava obrane koja su talijanskim Ustavom priznata osobi osumnjičenoj za počinjenje kaznenog djela. U skladu s mišljenjem Cortea costituzionalea (Ustavni sud), taj zaključak tim više vrijedi jer postoji opasnost da bi osobe za koje se sumnja da su počinile navedeni prekršaj, u slučaju da moraju surađivati s nadzornim tijelom u skladu s talijanskim pravom i sekundarnim pravom Europske unije, u praksi mogle doprinijeti podizanju optužnice protiv sebe u kaznenom postupku.
- 17 Naime, u tom pogledu, Corte costituzionale (Ustavni sud) podsjeća da je u talijanskom pravu trgovanje na temelju povlaštenih informacija istodobno predviđeno kao prekršaj (članak 187.bis Zakonodavne uredbe br. 58/1998) i kao kazneno djelo (članak 184. navedene zakonodavne uredbe) i da se, kao što se zapravo i dogodilo u odnosu na D.B.-a, relevantni postupci mogu pokrenuti i provoditi usporedno ako je to u skladu s pravom na *ne bis in idem* (vidjeti Sud, presuda od 20. svibnja 2018., C-537/16, Garlsson Real Estate SA i dr., t. 42. do 63.). Slijedom toga, iako u kaznenom postupku nije dopušteno koristiti izjave koje su se administrativnom tijelu dale bez jamstava prava na obranu, uključujući uputu o pravu na uskratu odgovora, sasvim je moguće da takve izjave koje su administrativna tijela dobila pod prijetnjom kazne u slučaju nesuradnje mogu u

praksi pružiti tom tijelu bitne podatke za pribavljanje dodatnih dokaza o protupravnom postupanju, koji će se upotrijebiti i u naknadnom kaznenom postupku protiv osobe koja je protupravno postupila.

- 18 Corte costituzionale (Ustavni sud) također tvrdi da su dvojbe koje je istaknuo Corte suprema di cassazione (Vrhovni kasacijski sud) potkrijepljene i sudskom praksom ESLJP-a u pogledu članka 6. EKLJP-a, na temelju koje privilegij protiv samooptuživanja i pravo da osoba ne bude prisiljena davati izjave o priznanju, uključuju i pravo onog protiv koga je pokrenut administrativni postupak koji bi mogao dovesti do primjene sankcija „kaznenopravne” prirode protiv te osobe, da ne smije biti prisiljen, pod prijetnjom kazne u slučaju nepoštovanja obveze, da tijelu pruži odgovore iz kojih bi mogla proizaći njegova odgovornost (vidjeti presude od 4. listopada 2005., Shannon protiv Ujedinjene Kraljevine, t. 38. do 41. i od 5. travnja 2012., Chambaz protiv Švicarske, t. 50. do 58.). U tom pogledu, Corte costituzionale (Ustavni sud) osobito podsjeća na presudu ESLJP-a u predmetu J.B. protiv Švicarske, kojom je potvrđena nužnost da se sva jamstva koja su u kaznenim stvarima osigurana EKLJP-om, osobito „pravo na šutnju”, priznaju u korist osobe protiv koje je u tijeku administrativna istraga koja se odnosi na porezne prekršaje i protiv koje su izrečene novčane sankcije „kaznenopravne” prirode, zato što ta osoba u više navrata nije odgovorila na zahtjeve za objašnjenje koje su zatražila tijela nadležna za provođenje te istrage.
- 19 Corte costituzionale (Ustavni sud) također se poziva na sudsku praksu Suda o pravu na šutnju i povredama tržišnog natjecanja, u skladu s kojom je poduzeće obvezno Komisiji staviti na raspolaganje sve podatke u vezi s predmetom istrage, ispuniti njezine zahtjeve za dostavu postojećih dokumenata i odgovoriti na isključivo činjenična pitanja koja mu ona postavi, a do povrede prava na obranu može doći samo ako se poduzeću postavljaju pitanja koja se, u biti, odnose na njegovo priznanje da je počinilo protupravnu radnju, s obzirom na to da je dužnost Komisije da dostavi dokaze o tome (vidjeti presude od 18. listopada 1989., Orkem, C-374/87, t. 27.; od 29. lipnja 2006., C-301/04 P, SGL Carbon AG, t. 40. i t. 44. do 49. i od 20. veljače 2001., T-112/98, Mannesmannröhren-Werke AG, t. 77. do 78.). Konkretno, u skladu s tom sudskom praksom, obveza odgovaranja na pitanja Komisije nije protivna pravu na obranu ni pravu na pravično suđenje, s obzirom na to da „ništa ne sprječava adresata da, kasnije tijekom administrativnog postupka ili u postupku pred sudovima Zajednice dokaže, u okviru ostvarivanja svojeg prava na obranu, da činjenice koje je iznio u svojim odgovorima [...] imaju različito značenje od značenja koje im pridaje Komisija” (vidjeti presude od 20. veljače 2001., T-112/98, t. 77. do 78., kao i od 29. lipnja 2006., C-301/04 P, t. 44. do 49.).
- 20 Međutim, Corte costituzionale (Ustavni sud) naveo je da je navedena sudska praksa Suda utvrđena u odnosu na pravne osobe, ne na fizičke osobe, puno ranije nego što je donesena Povelja EU-a o pravima i nego što se priznalo da ona ima istu pravnu snagu kao Ugovori. Nadalje, u skladu s mišljenjem Cortea costituzionalea (Ustavni sud), čini se da je ta sudska praksa teško spojiva s „punitivnom” prirodom administrativnih sankcija predviđenih talijanskim pravom

u području trgovanja na temelju povlaštenih informacija, i da nije u skladu s navedenom sudskom praksom ESLJP-a, za koju se, međutim, čini da priznaje daleko veće proširenje prava na šutnju optuženika, uključujući u okviru administrativnih postupaka za izricanje sankcija „kaznenopravne” prirode.

- 21 Jednako tako, Corte costituzionale (Ustavni sud) napominje da Sud nikad nije razmotrio pitanje zahtijevaju li članci 47. i 48. Povelje EU-a o pravima, s obzirom na navedenu sudsku praksu ESLJP-a u vezi s člankom 6. EKLJP-a, da se pravo na šutnju optuženika odnosi i na administrativne postupke koji se mogu završiti primjenom sankcija „kaznenopravne” prirode. Ni sekundarno pravo Europske unije dosad nije dalo odgovor na to pitanje na koje, štoviše, Direktiva (EU) 2016/343 Parlamenta i Vijeća namjerno nije dala odgovor (vidjeti uvodnu izjavu 11.).
- 22 S obzirom na prethodno navedeno, Corte costituzionale (Ustavni sud) zaključio je da je potrebno pojasniti treba li članak 14. stavak 3. Direktive 2003/6/EZ i članak 30. stavak 1. točku (b) Uredbe (EU) br. 596/2014 tumačiti na način da dopuštaju državama članicama da ne sankcioniraju osobu koja odbije odgovoriti na pitanja nadležnog tijela iz kojih može proizaći njezina odgovornosti za protupravnu radnju koja je kažnjiva administrativnim sankcijama „kaznenopravne” prirode. To se odnosi i na izraze „u skladu s [...] nacionalnim zakonom” država članica iz članka 14. stavka 1. navedene direktive, i „u skladu s nacionalnim pravom” iz članka 30. stavka 1. navedene uredbe, za koje se čini da u nijednom pogledu ne dovode u pitanje potrebu poštovanja standarda zaštite temeljnih prava priznatih zakonodavstvima država članica u slučaju u kojem su oni viši od onih koji su priznati na razini prava Unije.